

КОДЭЭНИН МЕДИЦИНА ХАНДЫРЫЛГАЗЫ

«Бистин туртууска кодоо ажил-агын мон соңгоо хөгжүдөр дугайнда» СЭКП ТК-ның октябрь Пленумунун (1968 ч.) доктаалында болган ВЦИС-тин IV Пленумунун шийттирилген чүгө кодоо ажил-агын аймакдашчыларын баз профвизелл ортанизацияларын мурунда чутула соруугаарын салган эмес, харин-даа бүгү министрлердин, ведомстволарнын, илангын хандырылга шугумула аймакдашчыларын, чонун амдырал, культура, медицина хандырылга ажилдер талашы-биле кол соруугаарын база айткан.

Чер-терде эмнеге-профил-активтер хандырылган байдал, улуска медицина-нын дүгүн дуузын чедире-ри, чонун материалдык чаа-рай чоругу болган салыш-тарлыг кууштарын беддер кел-дирил-даа, хоорайында-да турттачкы чонун калдык-зын дорт салдарын чедире-ри. Чыдак-на хоорайларда ме-дицина хандырылган са-нын немереж, оларнын мате-риалдык базанын быжыгы, дорт эртеринг эми кал-дык хандырылган. Ам-гы үдө хоорайларын тур-тачкы чонунга медицина-нын тускай дуузын чедире-ри тур-тар.

А бир эмес бо-ла айтыр-ган кодоо черлерге хамаарыш-тыр алар болза, байдал ээ-не өскө. Кодонун медицина ал-бан черлеринин хөгжүлдезинин темпиз хоорайларынга де-жизге дыка оюм. Кодонун турттачкы чонун медицинанын тускай дуузын чедире-ри тур-тар. Кызыл хоорайда түбөр-кулбака удуу диспансерге, республика эмнегезинге, бо-жудулга бажынынга, хоорай-нын уруулар эмнегезинге ме-дициналык тускай дуузын чедире-ри ужуулуу кодоон келген удуу-да, бичи-даа ки-жилер база божуур херо-жонер албан-биле көп эмне-ди тур-тар. 1968 чылда рес-публика эмнегезинин салбырларын-га эмнеген кижилерин 65 хуу-зу кодонун турттачкылар болган.

Бистин республиканын бүгү эмнеге албан черлеринде 3 муң орун бар, 460 эмч, 1430 ортумак эртеринг медицина ажилдашчылары аймакдаш-тыр. Ам бисте 10 муң тур-тачкы чонун ортумак-биле 137 орун, 20 эмч, 64 ортумак эртеринг медицина ажилдаш-чылары онаажыр. Кодоо чер-лерде 14 район, 19 укасток эмнегезин, 131 фельдшер-аку-шер пункттары бар. Тур-тачкы чонун санын барым-даалап алгыра, кодооге эм-неге албан черлери четир,

«Барлык» совхозта

★ ХОНДЕЛЕНДЕ
Очур Шырапович Ку-жугет үр чылдар иш-тинде хой каларып кел-ген. Ажылга кызымхайы бо кижини коллектив конугт хундүлээр. Ол эки ажылда дээр аас шандалдарын, эртеринг бараанарын болган хундүлээ бижиттерин хой улаа ап келген. Коммунист Кужугет эр-кей чылын 288 хойдан 312 хураганы камга-лап, өстүрүп алган. Хой бүтүзүлген-не 2 килотрам ажыл дү-тү киргизген. Ам оң малы база-аа хур ча-гай кыштагап турар.

★ МЕХАНИЗАТОР
кадрларын мергежил-ни беддер айтырылган «Барлык» совхозтун дирекциясы доктаамал ичтэнгей салып турар. Эртерин чылдың ча-зынында механизаторлар курууун 25 кизи доос-кан.

Амгы үдө база-аа 25 кизи мергежил бе-ддеринин курстарында өөренип турар.

Ынанган аиреледе бири кластын тракто-ристери болурун э-каменин ол курс а-жар.

★ АНСЫ-БАРЛЫК
салбырында ажилчы-туулулар бо чылын чаа туулуларын чор-дур. Олар Хомукү Кооптун ууртууга-была 200 олуттү клуб тууун кылып ону бо чылын ажылдага ки-нер. Оон ийнй тара-арылган пункт, 300 хой кирер калжа, хой-жуларга беш турталага бажыныры тудулар.

Н. МААДЫ.

ичтэнгажон оларын мате-риалдык базанын ам-даа көп-көп, чонун дуузын чедире-ри аргазы чок болуп турар.

ССР-нин Нидин камгалаа министрствозунун тургускан кижиин баугаар кодоо чер-лерин турттачкы чонунга ме-дициналык тускай дуузын че-дирер сорууга-биле район эм-негезлери 100 орунуг, ука-сток эмнегезлери 25-35 орун-уг болуп ужурут. Бисте чутула үр район эмнегезин 100 амыг орунуг, а өскөдери 35-тен 100 чедир орунуг. Ол ышкын ийн укасток эмнеге-леринде 25-25 орун бар.

Бисте кодонун медицина хандырылган ам-даа куду деңгээлде. Оң кол чыдаган-ларын чуну-биле талашы-лар болурут. Вирезде, кодо-нин эмнеге-албан черле-ринин материалдык базанын че-тир туртуугаарын, ийнде эм-неге пункттары эртерок чутула медицина дерг-херек-селери-биле четке калдыр-тылмай турар, үште, дорт эртеринг эми калдыр ам-даа чедире-ри.

Тыва АССР-нин Министр-лер Чогулун Бидик камгалаа министрствозу-биле кады ко-донун турттачкы чонунга медицина хандырылган эки-жилер дөш, материалдык базанын быжыклар база орун четкизи калбарып сорууга-была чамалык хемчеглери аймакдаштырган.

1971 чылда эгезе капитал салымшыкын 80 хуузу кодооге эмнеге албан чер-леринин тууунга ажылдар. 1976 чылга чедир Тээниге, Чадаанага, Бай-Хаакка, Сүт-Холге район эмнегезлери база Балгазынга 400 орунуг түбөжүлүк удуу санаторий-ни тудуру көрдүшү турар.

Чонун калдыкшынын камгалаалыга чарыгаар ак-ша-херонинин саны чыдак-на өсүп турар. 1963 чылда республиканын кады камга-лаалыга 6660 муң рубльде ча-рыгдан турган болза, 1968 чылда ол-ча чарыгдал 11.222 муң рубль четкен.

Сөөлү үдө кодонун тур-тачкы чонун А.Довурак, Ча-даана болган өскө-даа район эмнегезлеринде медицина-нын тускай дуузынын чам-дык хевирлерин ап турар апарган. Кодонун ажил-иш-чилеринин калдыкшынын кам-галаалы херекке билгит-мерге-жилер харам чоңа баралга-дыл, мога-шыл чон ажил-даш турар эмчлери, фель-дшерин, акушерларын, меди-цина сестраларын, санитар-каларын чогаарал-биле алап демдэгээр өөрүчүт. Дочу Мандай-оолович Кара-Сал Очурун район эмнегезинин кол эмчизинге беш чыл ула-штыр ажилдап турар. Анык

эмчизин буйлыг колунун атында кан-кадык болган кижилер алаа кызмат чок өөрүчү четтиргенин илердеп турар. Оң дугайын чүгө ра-йонда эмес, бистин кожамыс акы-дуңма Моол Арат Рес-публиканын чоок-кавы аймакта-рын арат чонун база-ла мак-тап чуталажып турар. Моол өнүктүрлөп Кара-Сал эмч-инин алынга өөрүчүлүгү иле-реттен чагаарал улаа-дараа жон турар. Дочу Мандай-оолович район Советинин де-путаты. Фельдшер Кира Ду-герика кодоо чонун калдык-шынын камгалаа херекке 12 чыл улаштыр ажилдап келген. Оң куш-ажылда бедик үн-дедиле алган. Ол Тыва АССР-нин Дюда Советинин Прези-диумунун Хундүлээ бижин-ге шаңнаткан. Ам Кира Ду-герика Торталыг суурунун укасток эмнегезинде ажил-дап турар. Кезер эми А. Ду-валский, педматр А. Ковалый (Чадаана), педер эми Н. Ту-томин (Ан-Довурак), педматр И. Фомина (Турал) кижилер-ге медицина дуузын чедирер хүлээлгенге ак сеткилдиг чоругу көргүзүп, чонун хун-дүлээлген чаалап алганнар. Фельдшерлер Х. Ондар (Хер-

Тайга), О. Калдар (Алда-Маадир), С. Калашева (Ча-Хол) олар чонун калдык-шынын төлөтүп бараан болуп туралар.

Медицина албан черле-ринин база эмнеге ажилдаш-чыларын ажилда чедир кылдырмай турар түддөр хой, удуз четтерер ам-даа бар. Колхоз, совхозтарын малчыларын, механизатор-ларын, калдыкшынын ме-дицина дууламчынын чедир-рип турары негелде ам-даа четпей турар. Чамдык район, укасток эмнегезлери, фель-дшер-акушер пункттары май-чыларын, механизаторлар-нын калдыкшынын байдалын ха-гааралга албай, фермалар, бригадалары чунушуну доктаамал ортанизациялап турар. Санитар-чырыдык-нын ажилдарын, эмнеге-про-фил-активтер хемчеглери кошпак боттандырган келген. Аарыг кижилерин ой-шаанда хүлээп албас чоруктар ам-даа бар.

Медицина ажилдашчылар-ын муң-ажылышын ор-танизациялаа эмнегезинин базасында, фельдшер-аку-шер пункттарынын турар бажынырында, оларын

септеге-дериктерин кан-чаар чорутканында, олар чутула транспорт-биле канчаар хандырып тур-арында кол хамаарыр. Бо талаа-биле байдал ра-йон эмнегезлеринде чүгөр. А укасток эмнегезлеринде, фельдшер-акушер пунктта-рында эмчлеринын ажилда-рында таарымчалыг байдал ам-даа четпес. 15 укасток эм-негелери санитар транспор-ту-биле хандырылган. Ын-чалза-даа чолаачыларын ма-шинарнын кайы-маалаан чок аажылыш, кам чок өлгөн кө-лөңчүлө база артк кезе-терин чок болуп турарын доктаамал ажилдаштыр, болгончок-да алаа турар ужулга таарымчалыг. Фельдшер-акушер пунктта-рында транспорт пушт чок. Оон уламдыгга хоотуулар а-раан улустарга дуза чедир-ринин планын чунушуну, профил-активтер тарылда-рын хуусаазы, сүт-бараан фе-рмаларын, бригадаларын санитар байдалын хынап кө-рү түстү турар. Транспорт чо-тукуну харазын-биле харын-даа аарыг кижиге дүгөн ду-за чедирер беш ой-шаанда болдунай баар чоруктар

бар. Устүдө айтылган четпес-тер «Тес-Хем», «Барлык», «Тыва» совхозтарда болган республиканын өскө-даа хо-лоз, совхозтарында бар. Току районун Ырланды, Каз-Хем-нин Иланинда укасток эм-негелери байдыныр эр-гизиреп баксыраан.

Чөөн-Хемчик, Очур, Бай-Тайга, Тес-Хем районнарыга эртерин чылдың сентябрь-но-ябрь айларда чоруткан хы-налдагы түн-дө ийнде, фельдшер-акушер пунктта-рынын кышка бөлөтөгүлө болган септеген чорукта-рын чунушуну куду болган, олар чутула четке хан-дырылган илерде. Чөөн-Хемчиктин Тес-Халда эм-неге пуштуну оттуулар ийн чогуун ужурунда дорт хун ажилдашкан болган. Каз-Хем-нин Каз-Хаак суурда эмнеге пуштуну база ол-ча чыда-гаан-биле ийн недела иштин-ге ажилдаштыр келген. Эм-неге эртелекчизин Н. А. Бич-кова «Коммунизмге орук» хоолхотун даргазы ам Мор-гундан ийн сөөртүп баар-ын каш катан дилеэн. Ын-чалза-даа түнчөл чок бооп арткан.

Чөөн-Хемчик, Барын-Хем-

чик районнарынын чамдык кодоо Советтеринде фельдше-лерин, акушерларын шаа-нын ий ажил уламдыгына төлөп баар чоруктар бар. Чам-дык кодоо Советтер эмнеге ажилдашчыларын ажилда-рал байдалын ичтэнгейге а-байып, бажы-биле ой-шаанда хандырып бербей турар. Фельдшерлер бир бажында өскө бажыч көжөр, хуу ба-жычар хөлөкөөлөр, бирде эмнеге пункттуунга бешин чурттаар ужулга таарым-чалыг турар. Ол чоруктан чангыс черге доктаамал ажилдаш-чоруктар талтып келер.

Амгы үдө кадык камгалаа ортанизациянын мурунда ижин-шойунду аарыгында-дан болган сооктан бичи-ла урууларын аарым чоругу-ла удуз хандырып ап чоругу-ла сорууга салыштын тур-дар. Эмнеге ажилдашчылар бо айтыртын партия, совет органдары, колхоз баштаар черлери, совхоз дирекцияла-ры, хой-нигити ортанизация-ры-биле кады шиптарын бо-лур аргалыг.

Ажылгы чоннарын мате-риалдык чаалап чоругу болган кууштарын беддер дугайы.

да партия болган чазактын салып салымшыкыннын аты-анда чамдык аарыгыларын уруулар болган бичи уруу-ларын өлүп хораар чоругу эмнегедир талаа-биле чам-дык чедиринини чедип алган бис. Сөөлү 10 чылдар-ду урууларын чамдык өлүп чоругу 6 катан кымырылган.

Урууларын ийити өлүдө-нигити удуз ужулду чедире-риден, кижиндигден, ийити-шылдын далыгыш-кынын шип ортанизация болур шлода намын четпез уруулар албан черлеринин четкизи калбарып, район төптөрине, колхоз, совхоз-тарга сүт куйларып ажил-дар эртерок чутула.

Кадык камгалаа министр-ствозу колхоз, совхозтарын кижиге чатып баугаар сүт куйларып дерг-херексе-лер-биле хандырат, алаа ажилдар кижилерин беле-ткөр хемчеглери ап турар.

Кодонун ажилчы чонунга медицина хандырылган шипарын экижилер кадык камгалаа ортанизация, ажилчы чоннар депутаттарынын кодоо, суур болган район Советтеринин кол соруугаы болуп.

М. ПАБАЕВ.

Тыва АССР-нин кадык кам-галаа министртин орадак-шын.

СОРУЛГАНЫ КҮҮСЕДИР ДИЗЕ...

Ичтэнгажон оларын мате-риалдык базанын ам-даа көп-көп, чонун дуузын чедире-ри аргазы чок болуп турар.

Чөөн-Хемчик, Очур, Бай-Тайга, Тес-Хем районнарыга эртерин чылдың сентябрь-но-ябрь айларда чоруткан хы-налдагы түн-дө ийнде, фельдшер-акушер пунктта-рынын кышка бөлөтөгүлө болган септеген чорукта-рын чунушуну куду болган, олар чутула четке хан-дырылган илерде. Чөөн-Хемчиктин Тес-Халда эм-неге пуштуну оттуулар ийн чогуун ужурунда дорт хун ажилдашкан болган. Каз-Хем-нин Каз-Хаак суурда эмнеге пуштуну база ол-ча чыда-гаан-биле ийн недела иштин-ге ажилдаштыр келген. Эм-неге эртелекчизин Н. А. Бич-кова «Коммунизмге орук» хоолхотун даргазы ам Мор-гундан ийн сөөртүп баар-ын каш катан дилеэн. Ын-чалза-даа түнчөл чок бооп арткан.

Чөөн-Хемчик, Барын-Хем-

чик районнарынын чамдык кодоо Советтеринде фельдше-лерин, акушерларын шаа-нын ий ажил уламдыгына төлөп баар чоруктар бар. Чам-дык кодоо Советтер эмнеге ажилдашчыларын ажилда-рал байдалын ичтэнгейге а-байып, бажы-биле ой-шаанда хандырып бербей турар. Фельдшерлер бир бажында өскө бажыч көжөр, хуу ба-жычар хөлөкөөлөр, бирде эмнеге пункттуунга бешин чурттаар ужулга таарым-чалыг турар. Ол чоруктан чангыс черге доктаамал ажилдаш-чоруктар талтып келер.

Амгы үдө кадык камгалаа ортанизациянын мурунда ижин-шойунду аарыгында-дан болган сооктан бичи-ла урууларын аарым чоругу-ла удуз хандырып ап чоругу-ла сорууга салыштын тур-дар. Эмнеге ажилдашчылар бо айтыртын партия, совет органдары, колхоз баштаар черлери, совхоз дирекцияла-ры, хой-нигити ортанизация-ры-биле кады шиптарын бо-лур аргалыг.

Ажылгы чоннарын мате-риалдык чаалап чоругу болган кууштарын беддер дугайы.

М. ПАБАЕВ.

Тыва АССР-нин кадык кам-галаа министртин орадак-шын.

«Тыва кобальт» комбинат-тын тууунга хергелээр чам-дык материалларын улетур буурулгелер комбинатын Хову-Аксында укастог беле-ткер турар. Укастогун чаа-нылга пегинде хой кизи ажилдап турар, мурнакын коллектив. Пектин буурун продукциянын ажилдаштыр-дуг чок. Сонга рамалары, хаалга, шала кылдыр ман-заар болган өскө-даа дерек-селдерин бистин пех кылып турар. Бистин мурнуушта 69 чылын удуз сорууга — ме-таллургия комбинатын чотур тууузында ажилдагы ки-жиге тургустунган.

Хову-Аксынын туулу-жуу-ларын, ажилчыларын сору-лганы чангыс болгонда, дем-ниг күш-биле ден-дески ажилдары чутула. Ол дуга-йында чыл эгезинде-ле бис-

тин пехке болган буурулге хуралынга чуталдык, со-циалисттик чарыкка кирип-тин, белек көргүзүлгелерин чедип аларын шийтирилген.

Улетур буурулгелер ком-бинатын Хову-Аксында укастогунда бистин пех чыл планын ажил куусеткен. Ону пехке ажилды таарымчалыг ортанизациянын түнчелин-де чедип алган. Күш-ажыл-ды буурулгучуун беддер, чааан кымыгыларын шына-рын экижилер дөш, соци-алисттик хүлээлгелерин ап, оң куусеткезин урулгуч хынап турар.

«Чая орук» колхозтун хойнуу С. Чигит ол амылынга 16 чыл болган. Хойнуун ноланында сөөлү хүннерде 243 хой төрзөн, оон 245 хураган менди. Хойлары семис, шы-рак.

Төрзөн хойга, чаш хураганга чидирттер меннер, чадыга хергелээр өден четчир.

ЧУРУНГА: С. Э. Чигит.

В. КОНДРАШОВТУН ФОТОЗУ.

ЮБИЛЕЙГЕ УТКУШТУР

В. И. Ленинин туртуугенин хундүлөп бээр чүч чыл база Тыва АССР-ин 25 чыл ою болурунга чедипкиштин ужуражыр сорууга-биле Эриин районун херо-жон чонун социалисттик чарышты калбарып, оң куусеткен дөш ажил-херекти бот-тандырып чорудуп туралар. СЭКП рай-комунун херо-жон чон ортузунга ажил чорудар кидизинин санала-биле херо-жонер човүлээлдеринин аразында чоруп турар социалисттик чарыштын түнчелин чыда ийн улаа үндүрүп, тилекчилерге бирги, ийги үшүк шандалдарын тысып турарын СЭКП райкомунун бюрозун бады-лаан. Чер-терде херо-жонер човүлээ-ринин калбарып чорудуп турар соци-алисттик чарыштын кол утказы деннинг беш-биле ажилдаштыр, чурттаары база өөренип болуп турар.

Херо-жонер човүлээлери коммунисттик кижизиндеген, кууштурт туртала-гын, өг-бузенин быжыгыларын, анык салгакчыларын кижизиндеген айтыр-дарынче улуз кичтөнгейин салып турар.

Ылангы Эриин суурда херо-жонер човүлээ (даргазы эш Т. Саал) ээзон ажилды чоруткан. Херо-жонеринин ру-далары квартал сананда эртин турар болган алаа секцияларын удурулгучу-ларын илетелдерин дыңап, херо-жонер човүлээнин шиптирлээс чогур айтырларын чуталажып турар. Ол чо-вүлээ агитбазжыларын ажилын боттут удурун, алаа ээзон солун ажилдарын ортанизация эртерин турар. «Иенин үнү» деп хала солунары агитбазжылар-да көрүштү чери ээзон турар. Суурда херо-жонер спортка хандыкшып, шыды-раа, бодолга болган өскө-даа спортчу хевиринин мергежилдерин эртерин тур-тар. Тематикти херо-жонер човүлээ эр-гүчү эртерин турар. Чилээ, «Адалар кежиз», «Бичин салгакчылар» болган өскө-даа темага херо-жонер база ужура-жымшыкларын эртерин. Оон-биле кады ортумак шлока чанында ада-не уни-верситетин тургускан. Алаа ада-нелер хойу-биле көп турар. Университеттин ажилын башкы А. Хертен эки удурун турар.

Эртерин чылын херо-жонер човүлээ-нин база ажилчы херо-жон чонун илдепелгип кыргызал-биле 1200 дос мышты суурга тарып олурткан болган олар эки өчүн үнөн.

Бистин республиканын өскө черлерин-де ишканал. Эриин суурда агитбазжылар-нын четкизи калбарып турар. Амгы үдө суурда он тос агитбазжылар ажилдап турар. Оларын шиптиде херо-жонер интер Чимба Бадимин болган Чомбурун Са-йынын удурун турары агитбазжылар эки ажилдан туралар.

«Коммунизмге орук» колхозтун төвү Нарин суурда херо-жонер човүлээ эр-кей чылын эки ажилдап болган ам-даа мурнакын човүлээлери бирээс болуп турар. Човүлээлдин даргазы эш М. Шир-шин херо-жон чон ортузунга чорудар ажилдын ажилыг, солун чаа хевирле-рин болуп тин, ону ажил-херек кырып-да боттандырып турар. Организакчы бо-лаш тайылып-массалыг ажилдын кол уу колхоз буурулгезинге херо-жонерин киргизилген, ажилдап-чурталаган кууштурт буурунга херо-жон чонун удуз ролик беддер болуп. Ил кууштур-дуг чурталаган болган өг-булесе шаң-

нал тысырын чурумчуткан. Өг-булээр-ин кууштурт ажилдарын талашы-биле социалисттик чарыштын түнчелин ай салында үндүрүп турар. Сөөлү үдө Седип Санбуу, Маймыл Бегитинов олар-нын өг-булээрин эң бедик кууштуралыг деп санаттыган болган кымыл туку-гаштарын чедип алган.

Суурун агитбазжыларында В. И. Ле-нинин доңчу намырлар өөренирин ор-танизация. Агитбазжылар политмасса-лыг ажилды нестердин чорударына А. Бегимбаа, Хирал-оол олар идеялгип кирип туралар. Агитбазжылар ботта-рынын аразында чарышты база ортани-зациялаан.

Херо-жонер човүлээленин ажилы улам идеялгипкиричче уланган ажилды чо-рударында колхозтун удурулгучулар ки-рип турары өөрүчү чуту болуп. Кол-хоз даргазы эш Чымыккан болган пар-ком секретары эш Дамдыл база кодоо Совет даргазы эш Бельчир олар херо-жонер човүлээленин ажилын үргүчү со-нуурган, алаа дуулажып турар. Ол кол-хозтун хундүлө районун өскө-даа ажил-агылдарында келген херо-жонер ин-тер-биле калы шипту 23 кизи тракторстер курууанда өөренип турар. Курсту ажил-дарында иш херо-жонер човүлээленин эгелекчи санала турган дээрин демдэг-ээр керек.

Ленин аттыг колхозта херо-жонер чо-вүлээ (даргазы эш Арыла) ортанизация-массалыг ажилды калбарып талашы-биле ээзон хемчеглери боттандырган. Чу-нуу-даа мурунда агитбазжыларга В. И. Ленинин доңчу намырлар өөренирин чедип алган. Ол херо-жонер човүлээ номчучулар конференциянын эртерин талашы-биле улуз ажилды кылган. Чо-галык О. Саган-оолдун «Доспестер», А. Даржаалын «Эриин эреси» деп номча-рынга номчучулар конференциялары эрталган.

Ук колхозтун баштаар черинин дарга-зы эш Найдын болган иш парком се-кретары эш Ондар олар херо-жонер чо-вүлээленин ажилында дуза көргүзери боттарынын хүлээлгес кылдыр көрүп турар.

Бир эмес өскө-даа черлерде херо-жонер човүлээлери үстүдө ады үненир мышкын организакчы болган кууштур-массалыг ажилды бедик деңгээлге тургу-еан болза, херек кырында чедип алган болган чедип ам-даа турар түддөр хойу-биле демдэгеттиген турар ийик. Ын-чанган партия райкомунун бюрозун, оон херо-жон чон ортузунга ажил чорудар кидизин херо-жонер човүлээлери бот-тут удурун талашы-биле ажилды күш-тедирин чорудары хунун чутула айты-ры дээрин билеп турар бис.

В. И. Ленинин туртуугенин хундүлөп бээр 100 чыл. Тыва АССР-ин 25 чыл оюна чедипкиштин ужуражыр дөш социалисттик чарышты ам-даа калбарып чорудуп турган, ажил-агыл болган кууш-туртуу тургузушкунун талашы-биле чаа-чаа чедипкиштерин районун бүгү ажилчы чонун чедип аларында херо-жон чон боттарынын удуз-хууун киригелер.

С. БАЙЫР-ООЛ.

СЭКП райкомунун херо-жонер ор-тузунга ажил чорудар кидизинин эртелекчизин.

Кымылдың алгы заводунда пектер, бригадалар аразында беш чылдың дортку чылынны хуусаа бетинде ажил куусеткезин чарыгы чоруп турар. Кидис иштерик кылдыр пектин ажилчыларын (солгай талашы) Поллина Теплых биле Сергей Санчай январын узуун ажил кылганнар. Оларын киргизилген-биле хой тонна эки шынарлыг чиг-эт белектеттиген.

Чылдан чылае буурулгелге мурнакын ажилдан чандык-кан бо шалымчылар февральда кылдыр узуун база ажилар сорулгагы күженишкенин ажилдан туралар.

О. ОХЕМЧИКТИН ФОТОЗУ.

«Шынның» почтазындан

«Октябрь 30 чылы» колхоз-тун 8 кизи составтыг туу-дүз аянозу 50 урутар турар а-жон шугуун эгезин. Ук туудуш майда дооуу, амыг-далга киридер аяно ху-лээген ажилдан турар.

Бизанчылар Малда, Кер-ти-оол, Очур-оол олар хүн нормазын 130-150 хуу күсе-деп туралар. Ол-да колхозта почта саа-быры ажилтанын. Ол чорук пенсия, пособие, посылка алдыр чонга таарымчалыг бо-лган. О. Сайын. Чөөн-Хемчик район. К. Комбу.

Ичтэнгажон оларын мате-риалдык базанын ам-даа көп-көп, чонун дуузын чедире-ри аргазы чок болуп турар.

Чөөн-Хемчик, Очур, Бай-Тайга, Тес-Хем районнарыга эртерин чылдың сентябрь-но-ябрь айларда чоруткан хы-налдагы түн-дө ийнде, фельдшер-акушер пунктта-рынын кышка бөлөтөгүлө болган септеген чорукта-рын чунушуну куду болган, олар чутула четке хан-дырылган илерде

Ш Ы Н

